

DE FEESTELIJKE AANSTELLING VAN EEN HOOFDMAN
IN DE SCHUTTERSILDE SINT-ANDRIES EN SINTE-BARBARA (1788)

door Ivan VANHYFTE

Op 9 juni 1676 werd de Gilde der haakbuschutters onder de naam "de busse" gesticht. De eerste hoofdman was generaal en gouverneur van Oostende, don Diego Gomez SPINOSA.

Op 25 juli 1788 werd, bij algemeenheid van stemmen, een andere bekende tot deze functie verheven : burgemeester André VAN ISEGHEM. De aanstelling zelf vond plaats op de Keizerskaai (nu Vindicative-laan) in "het Sint-Andries" dat in 1786 werd opgetrokken en dat fungeerde als zetel van de gilde.

Nog nooit was die 24 augustus 1788 iemand met zoveel luister geïnstalleerd, wat ons het aanzien van de nieuwe hoofdman laat vermoeden.

's Morgens verzamelde iedere confrater, uitgedost in een scharlakenrood uniform met bavaroise opslagen en kragen; een witte bombazijnen gilet en effen broek; witte kousen...

Kapitien DE NÈVE viel bijzonder op door zijn goud op de epauletten. Vóór het huis van de gevierde nodigden 14 militaire muzikanten, onder slaande trommels en zwaaiende vaandels, en 3 stuks kanonnen, hem uit te willen volgen naar de parochiekerk voor een plechtige eremis.

Na de celebratie trok het gezelschap naar de grote gildezaal waar, op een kostbaar tapijt, de erezetel centraal opgesteld stond, omgeven door stoelen waarop de notabelen en hun dame plaatsnamen. "Verklaert gij op woord van manne waerheyt de constitutien, wetten, privilegien, charters en gebruyken deezer Gilde te zullen handhaven?" vraagt griffier Francis DE BAL. "Jae, doch van soo vele als die niet contrarie zijn aen de wetten van den Lande, die van den Heere en de wet deser stede" luidde het antwoord. Een drievoudige acclamatie; telkens gevolgd door kanonsalvo's dreunt door de zaal. Daarop wordt een "Eerdicht" voorgelezen, in de stijl van Vergilius' Aeneas, dat later in een versierde lijst ten huize wordt opgehangen. Het feest kan nu pas beginnen. Een buitengewone schieting vond in de namiddag plaats, gevolgd om 21.30u door een schitterend souper waarvoor een Brugs restaurateur instond. Op een tafel waaraan 200 gasten plaatsnamen, stonden naast witte faïence-borden, het zilverwerk en de kandelaars die de confraters elk hadden meegebracht.

Om 23 u werden tafels en stoelen opzij geschoven voor een invitation à la danse "die geopend door den heer hoofdman dansende eene minuë met de huisvrouw van den heer generael DE RINDSMAUL (zie Plate-artikel 88/84) waerop nog eenige andere minuets zijn gevolgd ende dan de quadrillen, colonnen, valsen enz. tot den vier uren 's morgens wanneer dit luisterlijk bal is geeindigt om des anderen daegs naer de prijsvogelschietinge weder ernomen te worden...". Onder een pletsende regenvlaag in de vroege morgen reden koetsen op en aan om ieder naar huis te brengen.

Velen van het gezelschap waren niet uitgeslapen toen ze om half twee stoetsgewijs de hoofdman en koning via de Sint-Georgestraat en de Kerkstraat, de markt overstaken naar de Weststraat, "door de poorte naer de gaeiperse". 21 salvo's startten de schieting, dan de "eereschoote" van de hoofdman, gevolgd door telkens 9 knallen van een afgeschoten vogel. Enkel de verfrissende drank

van citroensap en amandelmelk was toegelaten... want de avond was nog lang ! Al het overgeblevene van de vorige avond werd om 20.30 u opgediend aan een ruime tafel waaraan "...alleenlijk alle de Daemes wierden gezet". De ceremoniemeesters vonden het passend dat "de confraters met de gewonelyke beleefdheid een stuk uit de vuist eten en zullen wijn drinken als hun lustende was...".

Vóór het bal om 22 u begon, verzocht de hoofdman over te gaan tot de prijsuitreiking die de griffier op zich nam. De winnende confraters mochten uit de handen van de echtgenote van de nieuwe koning hun prijs in ontvangst nemen.

En vermits alle goeie dingen uit drie bestaan, eindigt mijn verhaal in rederijkerssfeer : "...Den 26sten omtrent den avond hebben eenige confraters hun begeven naer den Gildenhove, alwaer zij nog vindende eenige goede spijsse ende wel bijzonderlijk van den besten wijn, dezelve hebben opgeëeten ende naer discretie gedronken. Waermede een einde van die luysterlijke feeste is gemaekt...".

OOSTENDSE FILATELIE

SCHILDERIJ VAN EDWARD HAMMAN OP ITALIAANSE POSTZEGELS....

I due francobolli da cent. 20 (rosso) e da L. 2,55+2,00 (verde-grigio) emessi dalle Poste italiane nel 1937 per il Bicentenario stradivariano.

(foto P. Ferraroni)

ED. HAMMAN, *Stradivarius dans son atelier* (1859 c.), da una fotografia degli inizi del secolo già della signora Elena Stradivari (coll. L. Bisiach - Venegono Superiore di Varese).

(Ripr. P. Ferraroni)